

Tõe Sõnumid

11. aasakäif.

„Tema tõde on ilup ja sõjaritst“. Laul 91, 4.

Nr. 9/10.

Maailma uus Messias Krišnamurti

Meie oleme jõudnud uude, iseäralikusse ajajärku: wale-kristuste ja messiade ajajärku:

Ünnistegija ütles juba omal ajal ette et need ajad ja sellekohased sündmused saawad tulema.

pääle awaldanud. Paljud ei taha aga niisugusest maailma lõpust midagi teada, mis Kristuse tagasituleku läbi teostatakse, waid ollakse walmis ustuma, et Kristuse tulek waimfelt sündida. Selle lewinenud waate ootustele tuleb nüüd theosoofiline ühing

Dr. Annie Besant.

Jiddu Krišnamurti.

„Sest walekristused ja waleprohwetid saawad ülestõusma ja suuri tähti ja ime-tegusid tegema, et nemad saaksid eskitada ka neid, kes ärawalitsetud, kui see mõiks sündida“. Matt. 24, 24. Teg on walekristuste esileilmumiseks küps. Juba kaua aega on tõelikud usklikud Jumala Poja lähedase tulemise pääle rahwa tähelepanu juhtinud ja see õpetus on teatawat mõju maailma

Krišnamurti, selle uue Messiasse, läbi wastu, et ootajate igatsust rahuldada.

Et selle mehe õpetusi paremini mõista, on tarwis end India religiooni põhialustega tutvustada, mis suguseid ta esitab ja milles ta on ülestaswanud. Krišnamurti oli oma awalikkuse ette astumise ajal 30 aastat wana, nii siis umbes nõnda wana — nagu seda tema poolehoidjatest rõhuta-

tasse — nagu Kristus oma ametisse astumise ajal. 15 aasta jooksul on proua Annie Besant, teosoofilise ühingu juhatajanna, seda noortmeest, kes ta Oxfordi ülikoolis õppis, oma ameti jaoks ettevalmistanud. Teosoofia ühingu õppelaused on kooskõlas India paganliku religiooniga, need on ainult vähe peenendatud.

Indias on kolm jumalust, Brahma, Shiwa ja Wischnu. Jumal-Wischnu olla end juba kümme korda inimeste kaudu kehastanud, et inimsugu õpetada ja kahetsanda kehastusena ilmunud ta Krischnana, keda pärast jumalikusse ausse tõstetud. Maailma õpetajana esineda Krischna harilikus inimekha kujus; ta on inimene inimeste keskel. Muul ajal elada ta waimlises kehas olles wahemeheks Jumala ja inimeste wahel.

Maailmaõpetaja olla minewikus juba mitu korda maapäale tulnud, ilmutades end inimeseks kehastatuna ja kannatades surma, nii kui Kristuski minewikus.

Nüüd ilmutada Jumal-Wischnu end Krischnamurti läbi wõi kujul, kes samal astmel olla, kui Raatsareti Jeesus, ja keda teiseks Messiafs peetakse, kuigi Krischnamurti ise selle ülle weel päris kindel ei olla. Ka Krischnamurti tõendab selleks end füüsilisest kehast lahkuda ja väljaspool seda liikuda wõiwat, et saada taewa ilmutusi. Sel teel olla ta oma raamatu: „Õpetaja jalge ees“ kirjutanud. Igal õõsel olla ta kahets tunniks oma füüsilisest kehast selleks lahkunud, et taewalikku juhatusi saada. Tema peab maailma õpetaja olema. Mis selle all mõista tuleb, seletas proua Besant juba mõni aasta tagasi ühes awalikus kõnes Londonis, wõeldes: „Kõik religioonid tunnistawad kedagi isikut eneste usu algatajaks, keda nad ka siis õigusega „maailmaõpetajaks“ peawad. Ja neis mitmesugustes religioonides on neil suurteil õpetajatel mitmesugused nimed ja kõikide nende mitmesuguste nimede all ilmutab end üks ja seesama suur olewus. Maailmaõpetaja all mõistan mina täpselt seda, keda hindu selle all tunneb, ainult nimetab ta seda Sanskriti keeles: Jagat-Guru, mis tähttähelt maailmaõpetajat tähendab; mis buddalane mõtleb kui ta Bodhisattwast räägib; mida parselane Zoroastriist ehk Zarathustrast rääkides mõtleb; mis wanad kreeklased mõtlesid, kui nad Orpheusest, sellest orpheuslaste müsteeriumist, rääkisid; mis kristlane mõtleb, kui ta sellest räägib, kes end Kristuseks nimetas“.

Seesama suur olewus, Jumal, ilmutas end siis nende sõnade järele Bodhisattwa

Buddha läbi, siis Zoroastri, Orpheuse, Jeesuse ja nüüd Krischnamurti läbi. Seda hindut asetatakse nüüd samasele seisukohale, kui Jumala Poeg oli ja temal peab nüüd maailmale üks kuulutus teadaanda olema, mis niisama tähtis olla, kui täieliku Messiafe kuulutus. Oeldakse et Jeesus Kristus olla täiussejõudmist õpetanud kuna Krischnamurti õnnelikust õpetada.

Rogu selles asjaolus awalduw aga püüid Jeesusi Kristust alandada ja teda üheks harilikuks, patuseks inimeseks tembeldata, kuna harilikku inimest Jumala saadikust tõsta püütakse. See on alati kõikide waleõpetuste püüid olnud.

Krischnamurti ise ei taha end täna weel teiseks Kristuseks wäljakuulutada; ta nimetab end, nagu ajalehed teatawad, „maailmaõpetaja meediumiks (wahelttallitajaks). Selle, tähendab maailmaõpetaja, waim olla küll juba temasse elama asunud, ütleb ta ise, et tema läbi inimsoole maailmaõpetaja waateid kuulutada“.

See seletus wäärrib tõsist tähelepanu ja ütleb meile, et Krischnamurti tõesti meedium on ja ta ühe waimu mõju all mõtleb ja tegutseb. Tema on tõesti pimeduse waimu meedium.

Kui teistfugune oli alandliku Raatsareti Jeesuse ülesastumine selle uue „maailmaõpetaja“ omast!

Kristusest on öeldud: „Jeesus, kes on Raatsareti, kuidas Jumal teda on wõidnud püha Waimu ja wäega, kes on mööda maad käinud ja head teinud ja terwise saatnud kõigile, selle peale kurat oli wõimusi saanud, sest Jumal oli temaga“. Ap. t. 10, 38. Jeesus ütleb edasi: „Mina olen tulnud, et neil peab elu ja kõik rohkesti olema“. Mina olen hea karjane; hea karjane jätab oma elu lammaste eest“ Joan. 10, 11, 12.

Paulus ütleb igawesest Jumala Pojast, kes wabatahtlikult oma Isa ajujärjelt lahkus ja inimesena meie seas elas: „Sest teie teate meie Issanda, Jeesuse Kristuse armu, et tema teie pärast on waeseks saanud, kui ta rikas oli, et teie tema waesuse läbi pidite rikkaks saama“. 2. Kor. 8, 9. Ja kui suur oli Raatsareti Jeesuse waeusus, mida ta ise wabatahtlikult enda päale wõttis, et takistamatalt ühest kohast teisi kätte kanda ja inimesi teenida. Ta ütles ise: „Rebastel on augud ja lindudel taewa all pesad, aga inimese pojalt ei ole mitte kuhu ta oma pea wõiks panna“. Matt 8, 20.

Ruid Krischnamurti sõitis Inglise maalt Ameerikaspe luguslaewa kallimates kajutites.

New-Yorkis elas ta Waldorfi hotellis, kus tema jaoks üksteistkümmend toredamat tuba lorda seatud. Chicagosse sõitis ta erawagunis ja elas kuulsama luksus-hotelli toredamates tubades, mis sugune eesdigus ainult wähele surelikudele osaks saab. Kui palju hoolib see rikas prassi oma kaasinimeste wiltsusest, kes sõna täies mõttes nälgivad ja kes pimedas patuorjuses waewlewad. Kristus tuli ja ohwerdas end inimesoo kasuks; Krischnamurti tuleb ja teeb hoopis teisiti.

Waene inimsugu tarwitab ka täna ikka veel maailmaõpetajat, aga ei ühtegi teist, kui Jeesust Kristust, kes meile oma aulised õpetused piiblist on jätnud.

Apostel kirjutab: „Mis algusest oli, mis meie oleme kuulnud, mis meie oleme näinud oma silmaga, mis peale meie oleme waadanud ja mis meie käed on katsunud elu Sõnast, (Sest elu on ilmutatud ja meie oleme näinud ja meie tunnistame ja kuulutame teile elu, mis igawene on, mis Isa juures oli ja meile on ilmutatud)— mis meie oleme näinud ja kuulnud, seda kuulutame meie teile, et ka teie meiega peate osasaama ja meie osasaamine wõiks olla Isa ja tema Poja Jeesuse Kristusega“. 1. Joan. 1, 1 — 3.

Kes Jeesuse Kristuse, Jumala Poja, usust wastu wõtab, see saab pattudest lunastatud, kaotab hirmu siin elus ja omandab õnne ning rõõmu, mida ühegi ilmaliku wara eest wõimata osta; omandab tarkuse, mis taewalõrgusest kõigest maifest tarkusest ülem on ja maitseb juba siin südamlitku osasaamist sellega, kes peagi kuningate Kuningana siia

maa pääle tuleb, et oma riigi ülesseada.

Täna kõlab veel ewangelium üle maailma ja seda kuulutatakse tunnistuseks kõige rahwale. Pengi kõlab hüüd: „See on lõpetud!“ Siis awaneb taewas ja inimese Poja täht saab nähtawaks, kes taewases aus saab tulema, et magawaid pühafid nende mullast puhkepaigast ülesäratada, elawaid muuta ja jumalakartmatuid arahwitada.

Kui teist sugune saab olema Kristuse tulest wõrreldas walekristuste ülesastumise ajal. Siis saawad kõik uueaegsed messijad ja maailmaõpetajad, kõik suured ja wägewad, sulased ja wabad end kaljukoobastesse ärapiitma ja mägede ning kaljude wastu hüüdma: „Pangege meie peale ja pange meid warjule selle palge eest, kes aujärje peal istub ja Talle wiha eest! Sest tema suur wiha päew on tulnud ja kes wõib ees seista?“ Jlm. 6, 16. 17.

Krischnamurti, kui wale-kristuse, ülesastumine näitab meile veel kord, et Jumala Poja tulest õige ligi peab olema. Kristus ütles omal ajal rääkides ette wiimase aja sündmuseid:

„Waata, mina olen teile seda enne ütelnud“. „Mõnda ka teie, kui teie seda kõik näete, siis tundke, et see ligi on, ulse ees“. Matt. 24, 25. 33.

Ärgu laske end ükski waleprohwetite läbi elsiteele wiia waid õppigu rõõm seda tundma, kes maailma äralonastamiseks ristipuu pääle on surunud. Tema on see õige õpetaja ja ainsam õnnistus igale hingele.

R. U. O.

Teed sõnade asemele

Sieti ja täielikult kasutatud usupuhastuse mõte sisaldab endas ka praeguse sõlaja sõnarikka aja jaoks wäge, niisugust wäge, mille awaldust kõik need on õigustatud nõudma, kes õnnistust mitte ettekirjutustest waid endaäraandmise mõjust Jumalale ootawad.

Aga ka selle enda äraandmise eel peab veel üks teine moment olema; eeldatud mõte ei wõi mitte esimene olla. Andumine on enda loomult üks wabatahtlik tegu; seda ei pea ei nõuetama ega jutlustatama. Nõuetakse ja jutlustatakse meelearandust ja pattuõõramist. Selle õigest wiljast tekib enda äraandmine iseenesest. See saab iseenesestmõistetawaks loomu tarwiduseks, alates filmapilgust, mil inimene kutsut kuulab ja seda wastuwõtab. See kutsu on midagit

piirita kõrget ja suurt, tuhat korda suurem igast teadlase diplomist ja paremast sõbralikust nõust.

See wõib kutsutule kõrwoosistada: „Isand, ärgu sündigu sulle seda!“, kuna see teine (enda äraandmine) temale õiget teed igawese eesmärgile näitab. — Mõnda küsime meie asjatult: kuidas tuli see lihtne Wittenbergi munk mõttele, et ta end ärawalituls pidama ja Rooma püha isa tööd „uuendama“ hakkas? Kes oli teda selleks wolitanud, läbi katsunud, saanud?

Wastus: Ei leegi teine kui nägematu waimuwägi, kes ise tema sees asus. Ja et tema seda wäge enda sees tunnistas, sai ta esiteks Saksamaa, siis Euroopa ja lõpeteks kogu maailma walgustajaks.

Rende lihtsate sõnade järeldus on selge:

ei misti muu mõte ole sinu jaoks nõnda tähtis, kui see, kas ka sina endas Jumala kutsule selge vastuse annad. Kõiki, kellel kõrwad on kuulda, on kutsutud aegloo suurima õnnistuse kandjad olema.

Wennad! Üks hüüd kõlab läbi maailma — kas teie kuulete seda? hingede hüüd e l a w a Jumala järele!

Kus on Jumal?

Kus on kõige tegutsemise ja wõitlemise wiimne mõiste?

Teie peate wastama. Aga mitte läbi-mõeldud tarkade kõnedega. Maailm on neist tüdinenud. Tema ootab kõrgema eesmärgi esitajatele tegusid ja seda õigusega. Ednu on temal endalgi ja loogilisi järeldusi ilusamais wormes, kui teil.

Maailmal on õigus kristlastelt usutegusid nõuda. Tegusid, misjagused kõige seda tõeksteewad ja lehestawad, mis Kristuse kõrgetes sõnades peitub, mis ikka ja jälle nende inimeseks muutumise päälle ootab.

Õpetaja on siin ja kutsub sind! Kas sa ei taha seda ülimalt ärawalitseda, mis sind ootab? Selleks on tarwis täieline andumine, ilma vähema tagasihoiuta. Tundke ära eneste suurt nõudjat, kes teid enda au originaalideks teha tahab, kuna aga teie ise end palju vähemaga rahuldada tahate.

Mispärast ei usalda teie mitte kõigewägewamat Jumalat ja ei luba, et Tema teie sees maailma ümbermuutwaid imefid teostaks?

Eks ütle weel täna tema heal: „Ma olen oma rahwa wiletsust Egiptuses näinud... Ja tule nüüd ja ma tahan sind läkitada Barao juure, ja wii mu rahwas, Israeli lapsed, Egiptusest wälja.“ 2. Moos. 3, 9. 10.

Teie aga teete Jumala wäikeseks, kuna maailm igatseb suurt, mida ta tunneb ja otsib, aga teie juurest ei leia. Teie juures on weel wäga palju tagasihoidlikkust ja maailmalikkust. „Nõnda on Jumal maailma armastanud“... (Joan. 3, 16). Ja, maailm aimab midagi selle suurwaimu armastusigatsusest nende järele — aga üks kõik, kuhu inimkond kristlaste juures ka waataks, ta leiab ainult nõrgaprotsendilise segu sellest tulisest, kõige äraohwerdawast jumalikust armastusest. See on hirmus, et inimesed end täielikult enda maise huwide külge kõidawad, olgu see kas nende leiwateenimiseks wõi waranduse kogumiseks, kuna Jumal ülejäänud wäikse osaga peab rahul olema.

Mammonat mõistate teie teenida kõigepõhjalikumalt! Kui aga Jumal omale mõnda sulast kutsub?...

Ja kuidas hüüab tema Waim!

„Ma olen oma käed kõige päewa wälja laotanud, ühe kangelase rahwa wastu!“... (Jes. 65, 2.)

Kangelased!

Laske endid hoiatada! Jumal wõib omale kiwidest lapsi walmistada. Ka teie ehituse ja puu juurte lülge on juba kirwes pandud!

Wähem ilmatarkust ja enam usuwäge on janunewa maailma õigustatud nõue! Enam osawust kurjast waimust waewatu poisikesega walmis saamiseks! — „Miks meie ei wõinud teda wäljaajada?“ — Õnnistegija nimetab paastumist ja palwetamist. (Mark. 9, 17—29.) On meie palwetamine tema oma sarnane, nii wägew ja täidetud ning juhatatud Waimust? Mida teame meie üldse paastumisest? — Kas laseme end ainsamagi „õigustatud ja ilmsüütu“ maitsemise ihast tagasi hoida? Paastuma! Kes mõtleb weel selle pääle, et kurjast waimust waewatud poisikesest pärast paastuda?

Õpetaja ei kutsugi teid ülesse seda tege-ma. Tema töö ei pea mitte wäljastpoolt päälle hakkama. Usupuhastus, uuendus on see äratundmine et midagi teiselt peab saama! Mikspärast ei wõinud meie teda terweks teha? Et teie hooletusse jäite ja ülesse, äraseletamise mäele ei läinud, kuhu teid ka just sellepärast kutsumata ja kaasawõtmata jäeti, et teie ennem ei olnud endid harjutanud „wara hommitul ülestõusma ja palwetama“. (Mark. 1, 35; Luk. 6, 12).

Sina pead usupuhastaja olema, — on õige usupuhastuse mõiste. Ja kui see seda meelsust sinu juures ei teosta, siis on iga-sugused pühitssemised ja minewiku mäletamised kasuta ja sina ise oled waimutulele kadunud!

Usupuhastus tähendab enda juures päälealgama. See nõuab usku silmapisgusse, praegusesse ajasse, „täna'sse“, et nüüd on selleks kohane aeg tähelepanna ja täidesaata Jumala õigustatud nõudeid oma loodolewuse juures.

Tõeline usupuhastus algab sinu juures — sinu kodus. See algab endaalandamisega ja sirgutusmisega, juhüib inimest kindlatele otsustuslausetele, külmale kindlusele... ja haarab haamri kätte. Häda sellele, kes ainult sõnade juure jääb. Haamrilõõgid peawad langema, tulgu mis tuleb. Ainult siis oleme Kolgata kolme naela dieti mõistnud, kui sellele neli naela sinu südame lossi uksele järgnewad.

Usupuhastust tarwitame meie kõik. See

tunne on olemas. Puudub ainult veel otsekohesus selle äratundmise järele tegutsema hakata.

Kes peab sulle ülesandeid andma, kes sind saatma, kui sa enda sees Waimu häält tähele ei pane? Wõi ehl püüad sa endale ettekujutada, et usupuhastus 500 a. tagasi tarwilikum oli, kui nüüd? Siis peame küll igasuguse kõnelemise eneste wahel lõpetama.

Wennad, praegu on see tund, missugusest paljud usuvad, et see wiimane on. Olgu see esimene või wiimane, kes tahab oma Isa õige poeg olla, see läheb siis, kui ta teda kutsub. Ja kes küll tahaks öelda, et tema ei tunne end kutsutud olewat, kalawõrgust ja atrast lahkuma ja igat tahtistust kõrwaldama, mis teda keelab Jumala kutsule järgimast.

Usupuhastus nüüd, täna! — wõi ialgil! Ärgu olgu selleks ükski ohwer liig kallis, ükski tee liig järst, et sellele jõuda. Jumal on suurte asjade Jumal. Aga need peawad sinu läbi sündima sel määral, kuidas sa end wäikeseks pead.

Mõttele Wittenbergi pääle, Tamaskuse ja Sooreb'i ehl üks kõik missuguse koha pääle, üks on kindel: sinu Isa mõtleb sinu pääle, kui oleksid sa tema ainsam poeg ja kästjalg. Ta ootab sind ja armestab sinuga. Sest tema jaoks oledki sa olemas, tema jaoks oledki sa loodud.

Wäiksem siis nüüd ja andkem enestes maad Waimule. Mingem eneste kambrikesesse, mägedele või üksildusse ja oodake usupuhastust, mille järele maailm januneb.
W. Müller — Gordon.

Jumala Poja „ärarikkumise“ töö

„Seks on Jumala Poeg awalikult saanud, et tema kuradi teud pidi ärarikkuma“. 1. Joann. 3, 8.

„Kui palju ilusat ja hääd on maapääl ärarikutud saanud! Maamees waatab kurwal meelel põllule, millel pool walminud wili rahehoost purustatud on. Teises kohas on häwitaja element, tuli, aastakümnete töö korraga äraneelanud. Maawärisemine Jaapanis 1923. a. häwitas lugemata miljonite eest warandusi ja mitme sajatuhande inimese elu. Ja kui mõtleme möödunud ilmaõja häwituse pääle, siis täidab meid jalestus nende määratute kahjude pärast, mida mitme aastakümne töö ei jõua tasuda. Ja kui palju häwitatud terwist, ning kaotatud perekonna õnne pole isegi sääl leida, kus sõjad ega loodusehäwitused süüdi pole?

Kus leiame aga nende häwitustõegade põhjuse? Kui süweneme rohkem artikli algul olewa kirjasalmi sisusse, siis leiame et „patt ja kurat“ kogu häwitustõõde põhjuseks on. Wulle wõidakse wastuwaielda et ei wõi loodusesündmuseid patu ega inimsõoga ühendusesse tuua, sest näituseks maawärisemise juures hukub ka palju ilmsüütuud.

See on tõsi ja ma ei tahaks sugugi tõendada et need, kelle pääle Siloa torn langes, suuremad patused olid, kui kõik teised. Jumala sõna ütleb aga meile et näituseks weeuputus, Soodoma ja Komorra hukkumine ja loodusesündmused Egiptuses inimsõo pattudega ühenduses olid. Jumalal

on inimeste nuhtlemiseks mitmesugused wahendid. Püha Kiri ütleb et „patt on rahwale ärarikkujaks“. Öp. s. 14, 34. Saatan on patu maailmasse toonud ja on ning jääb kõikide nende wiletsuste algatajaks, mis maailmas aset on.

Ma ei tahaks täna mitte nendega waidlema hakata, kes saadana olemasolu üldse ei usu, sest need on samal ajal ka isitud, kes Jumalat ei usu.

Mina tahan rääkida nendega kes on õpinud õhtama nende häwituswõimude pärast, mis maailmas tegewuses on. Nende jaoks on see hääd sõnum saadetud, mis Joannes on koondanud sõnadesse: „Seks on Jumala Poeg awalikult saanud, et ta saatana teod pidi ärarikkuma“. See tuletab meile meele prohweiti sõnu: „Häda sulle oh äraraiskaja...! Kui sa oled wõimust wõtnud ära raisates, siis peab sind ära raisatama“. Jes. 33, 1.

Meie wõime seda rahulikult inimsõo waenlase kohta wõtta ja nõnda räägime siis täna

Jumala Poja ärarikkumise tööst

Beatumeme mõni filmapilk selle töö juures, mis ärarikutud peab saama. See on siis muidugi saadana töö. Muidugi kerkib küsimus, missugust tööd wõiks selleks nimetada. Piibli esimesed lehed annawad meile hähelepanemiswäärt teateid patu alguse kohta. Wana madu asetab Ewa südamesse esimesi patu mõtteid, nimelt usaldamatust Jumala ja tema sõna wastu. „Kas see on, et Jumal seda öelnud?“ Sellega oli algus

pandud edaspidistele kahtlustustele. Rahtlusest läks asi edasi awalikule walele: „Teie ei pea mitte surma surema. Sest Jumal teab mil päewal teie sest sööte, et teie silmad siis lahti saawad ja saate kui Jumal ja tunnete head ja kurja“.

Sellega oli uskmatus ja sõnakuulmatus inimese südamesse istutatud ja selle järeldus oli Paradiisi ärahäwitamine. Languenud inimsugu on selle wõimuse alla saanud, kellest Kristus ütleb: „Tema on inimese tapja olnud algusest ja ep ole mitte seisma jäänud tõe sisse, sest tõtt ei ole mitte tema sees; kui ta walet räägib, siis räägib tema omast, sest ta on walelik ja waleliku isa“. Joan. 8, 44.

Wõimata on ülesarwata kuipalju õnne ja õnnetust on wale siin maapääl häwitatud. Miljonid inimesed on alati wale mõju all ja neid weetakse järjest teedele, mis nad ei tea. Neile waletatakse wabadust, ühetaolust ja wennalikust ette, kuna nad tõelikult orjastatud sulased on. Poliitilised waled, sõfiaalised waled, teadusenimelised waled, kunsti esitawad waled, trükitud ja kõneldud waled walitsewad sellefinatse maailma laste üle, ja nende kõikide taga tegutses saadan ja röömustab oma tegewuse edu üle.

Uga wale tekitab wiha ja meie teame misuguseid häwitustöid näituseks rahwuswaheline wiha on lordasaatnud. Kain tappis ära oma wenna Abeli. Mispärast tegi ta seda? Et ta tigedast oli, et ta tundis kadedust oma wenna wastu. Mida kõike pole kadendus lordasaatnud maapääl! Eht kui waatleme mõnda teist patu ala, näituseks himustamine. Patulangemise loos on selle kohta öeldud: „Ja naine nägi et puu hea oli ja et ta filmadele himu tegi ja et puu armas oli, et ta pidi targaks tegema, siis wõttis ta tema wiljast ja söi ja andis ühtlasi ka oma mehele, ja tema söi“.

Lühidates, tähendusrikastes sõnades jutatakse siin himustamise mõju, mis selle keeldud puuwilja söömisele awateles. Maitsmise wõimalustest ei ole Jumalast loodud inimesel iialgi puudu olnud, aga saadan juhhib inimest hää ja kasuliku asja maitsmisest keelatu ja kahjuliku pääle. Saadan teeb kuni tänase päewani hirmust ärähäwitamise tööd ja seda iseäranis lihahimu ja meelelise maitsmiseiha läbi, ühes kõige selle ofaaladega.

Lihahimu on alati arwuta ohwreid nõudnud ja tema läbi on arwuta perekonnad wiletsusesse tõugatud. Need on ainult mõned näitused saadana üldtööst, mida Kristus siia „ärarikkuma“ tulnud.

Waatame siis nüüd lühidalt Kristuse „ärarikkumise tööd“. „Seks on Jumala Poeg awalikuks saanud...“ Jeesust nimetatakse Luka ewangeeliumis inimese pojaks ja see on väga kohane nimetus. Uga eelmine nimetus on samuti tõsi. See on lihasse tulnud Jumala Poeg, kes tuli siia maailma saadana tööd taistama. Nii wanal kui uuel ajal on olnud häid inimesi, kellel sama eesfiht oli, seda tahame hääl meelal tunnistada. Neil on ka mõnes asjus teatud edu olnud, aga saadanat pole nad mitte suutnud ärawõita. Ainult ühest isikust on meil teada, „kes ei ole pattu teinud ja kelle juust pole pettust leitud“. Ainult üks on elanud patuta ja ainult see on wõinud teiste patu wõlga tasuda. Teda ei ole surm wõinud sinni pidada. Jeesuse eeskujul, tema elu ja püüd, kõik on olnud tähe all: „Tema on selleks awalikuks saanud, et ta kurati teod pidi ärarikkuma“.

Nüüd torkib aga üks teine küsimine ja nimelt: kas on Kristus siis tõesti saatana tööd ärarikkunud? Kas ei ole ka temalgi, nii kui teistel tuhandetel, need püüded äpardanud?

Peaegu paistaks see nõnda olemagi, sest Jumala Poja lihasse tuleku järele wõime waewalt patu mõju üldist wähenemist märgata. Ka rahwaste seas, kes endid kristlasteks nimetawad, walitseb kõikide kultuur-edusammude pääle waatamata ifka weel pimeduse würst. Eks kuulu just kultuur-rahwa sekka suurem osa uskmatuid ja kahtlejaid, arwuta hulgad walelikke, wargaid, abielurikkujaid, wihtajaid ja prassijaid. See on küll tõsi, aga säält ei pea meie Jumala Poja wõidumärke otsimagi. Kristus ei tulnud mitte logu rahwaid päästma waid üfsikuid isikuid ja just üfsikuid, kes on patu üle wõitu saanud, leiame igal pool. Tuhanded on wõitnud ja wõiwad ühes Paulusega öelda: „Elu waimu käst Kristuse Jeesuse sees on mind patu ja surma käsust lahti teinud“. Tõsi on et „keda nüüd Poeg wabaks teeb, see on tõesti waba“.

Et paljud kristlasi ja ifegi usklikke seda wabadust ei tunne, on nende eneste süü ja ei tõenda midagi meie kirjakoha wastu: „Seks on Jumala Poeg awalikuks saanud, et tema kurati teod pidi ärarikkuma“.

See on auline tõsiasi neile, kes ärapääftja sisse usuwad. Uga see saab Kristuse tagasi tuleku läbi lord igal pool üldiselt maks waks. Meie teame ju et Kristuse tulemine kristliku usu peaaalus on. Rogu loodus igatseb Jumala laste awalikuks saamist ja see

on Kristule tuleluga ühenduses. Siis saavad Kristuse sees magama läinud ülesäratatud ja selle ajani elavad saavad muudetud; surm saab äraeelatud wõimuse sisse ja Kristus saab kuningate Kuningana walitsema.

Jumala lapsed ei oota mitte et hääbus fiin ilmas lõpels kurjuse ärawõidab, waid meie ootame Jumala Poja wõitu kõikide tema waenlaste üle. Sest kui meie ainult selles elus Kristuse pääle loodame, siis oleme küll kõige wiltsamad fiin maailmas.

Tema riit on, kõigest wastupanust hoolimata, igal ajal üfifute südames maad leidnud ja tema ristiwõitjate arw suureneb iga päewaga.

Pea tuleb aeg kus Jumala riit lõpulikult ja üldiselt teostatud saab. Sellepärast: „Undke suud Pojale, et ta mitte wihaseks ei saa, et teie hukka ei saa oma tee peal, sest tema wiha süttib pea põlema; wäga õndsad on kõik, kes tema juure kipuvad.

W. Meili.

Watt püha Waimu wastu

Iga patt on andeksantaw, olgu see kui suur wõi wäikene. Jumal ei wõi aga ülestunnistamata patu andeks anda. Jes. 1, 18–20; Öp. s. 28, 13; 1. Joan. 1, 8. Kui teegi pattu meelega oma südames sallib ja seda püha Waimu märguannete pääle üles ei tunnista ja maha ei jäta, siis ei saa püha Waim selle pääle mõju awaldada ja see isik ise läheb pattu tehes ifka tangetaelselmas ja püha Waim lahkeb temast.

Üfski patt ei ole andeksandmata, mida ülestunnistatakse ja maha jäetakse. Siin ei ole Jumala armul mingit piiri ja sellepärast on Jumal tahtlik igale patusele andeks andma mida ülestunnistatakse ja maha jäetakse. Ünsam patt mida Jumal et wõi andeks anda, on see, mida meie ei taha temale ülestunnistada ega maha jätta. Kas kellegi patte andeksantakse wõi ei, see oleneb igast inimesest enesest ära. Kui Jumala Waim meile mõnda pattu näitab, ja meie Jumala Waimu märguandest hoolimata ifka selles weel edasi elame ja seda mitmefordse märguande pääle ifka edasi jätkame, siis saab lõpuks meie süda nõnda tuimaks, et püha Waim ei saa meie pääle mõju awaldada. Siis oleme selle astme juure jõudnud, et püha Waim peab meie juurest lahkuma ja nõnda saab selle inimese patt sellepärast andeksandmatuks, et ta tõrgub sellest lahkumast.

Lõpuks ei olegi enam igatsust pattu maha jätta, sest niisugune isik on väljaspool Jumala Waimu mõjupiirkonda ja üfski ei wõi Jeesuse juure tulla, kui ei tõmba teda Issa oma Waimu läbi. Joan. 14, 17. 23. 26.

Andeksandmata pattu kirjeldatakse Matt. 12, 22 — 32. Kristus süüdistab siin wariseere, et nemad olla seesuguse patu teinud, mida andeks ei saa. Nad olla öelnud: „See-

finane ei aja kurje waimusid muidu wälja, kui Peeltsebuli, kurja waimude ülema, läbi“. Remad nimetasid Kristuse tööd teadlikult kurja waimu tööks ja sellega awaldasid nad enda südame lõpulikku tõwadust.

Üks kõik misugune patt oleks, kui see inimese poolt saab ülestunnistatud ja maha jäetud ja kui inimene usub Jeesuse kui ainisa Onnistegija sisse, siis saab tema süü Jeesuse were läbi puhtaks pestud; kui ta aga püha Waimule wastu paneb, asetub ta seega iseenast seisukohale, kus meeleparandus ja usk temale kätte saamatuks jääwad. Jumal töötab oma Waimu läbi inimeste juures; kui nemad aga sellest hoolimata meelega pattu teewad ja püha Waimu märguandmistele wastu panewad, wêldes et see saadana töö olla, siis lahutawad nad seega end täielikult Jumalast. Kui Jumala Waimu hüüded inimesest tähelepanemata jäetakse siis ei ole enam ühtegi teist abinõu mista Jumala inimest aidata wõiks. Sellepärast kutsus Jumal alati oma rahwast, jah, ifegi palus neid, wêldes: „...lase ennast walmitada oma Jumala wastu, oh Israel!“ Amos 4, 12.

Wariserid nägid tema imetegusi ja kuulsid tema armurikkaid õpetusi ning olid enes-tes weendunud et tema see oli, kelle ta end ütles olewat. Nad olid sagedasti tema häält eneste südameste wastu kuulunud, et tema see Israeli „wõietud“ oli; ta kuulsid nad tema suust kutsut, pattu maha jätta ja tema järele täia, kuid kõik jäi asjatuks.

Iga tarwilik jumaliku oleku tõendus ilmutati ifka ja jälle neile ja ka nüüd, kus ta kurje waime wälja ajas, wõisid nad weenduda, et ta Jumala Poeg oli. Neil ei jäänud enam wabadust. Aga et nad nõnda kaua olid Jumala waimule wastu pannud, siis olid neil wäga alandaw tunnistada, et

nad wale teel olid, ja nad tegid eneste südamed weel enam kõwemaks. Nad olid täiesti teadlikud, et kõik need imed olid Jumala Waimu läbi teostatud, ja ütlesid enda kange sünnil: „Seesamane ei aja kurje waimusid muidu wälja, kui Peltsebuli, kurja waimude ülema, läbi“.

Nõnda awaldasid nad ise et nad Jumala Waimu mõju alt eemale olid läinud ja see pärast lahkus ka Waim neist jäädawalt, jättes neid ilma lootuseta kadumise lasteks.

Kuidas said nad selle kurwa saatuse osalisteks? Vihtsalt alatise ja järjekindla walguse ärapõlgamise läbi, kuni nad lõpeks pimedust walguseks pidasid. Jumal ei pimesta mitte inimeste filmi ega kõwenda nende südameid. Tema saadab neile walgust ja tahab nende wigu näidata ja neid õigele teele juhutada.

Walgus, wõi Jumala tundmine, tuleb inimesele Jumala sõna läbi kas tema sulase wõi ka otse püha Waimu kaudu. Kui seda

walgust tähele ei panda, siis järgmiste walguse kiirte wastu ei ole inimese süda mitte enam nõnda tundlik. Pimedus suureneb ja walgus jääb nõrgemaks.

Nõnda on siis andeksandmata patt niisugune, mida inimene Jumala Waimu märguandmisest hoolimata ikka südames kannab ja warjab, kuni ta lõpuks Jumala Waimu mõju wastu hoopis tundmatuks jääb. Nõnda wõib aga iga patt andeksandmataks saada. Patt on Jumala kästudest üleastumine. See ei ole tähtis kui sügawale patu sisse oleme langenud. Kui meie neid ülestunnistame ja maha jätame, annab Jumal andeks. Jes. 1, 18. Aga kui paljud teewad täna enda südame kõwaks oma weendumuse wastu! Matt. 13, 15.

„Sellepärast parandage meelt ja pöörake ümber, et teie patud wõiksid saada ärakustutatud“. Ap. t. 3, 19.

U. G. Steinert.

„Siit alates ei ole enam pääsmist“

Neid sõnu leiame Niagara kose lähedal hoiatustahwliil, kus weewool juba nõnda tugewaks paisub, et see iga ujuja samuti, kui paadi ja laewa päästmataks endaga kosest alla kuristikku wiib.

Ka inimese nii wälimises kui sisemises eluarengus jõutakse mõnikord niisuguse punkti, kus eluwoog hukatuse poole nõnda tugewaks kaswab, et inimene ei suuda enam iseenele üle walitseda ja tagasihoidmata, kas wälisest olukordadest, mis sugustesse ta sattunud, ehk jälle sisemistest ihadest ja pahedest, mis selle läbi nii tugewaks kaswanud, et parajal ajal nende wastu wõitlema ei hakatud, kuristikku saab kistud.

Kes pattu teeb, saab lõpeks patu sulaseks. Seda tunneb joomatõwes sipleja, kes juba peab jooma, üks kõik kas ta seda tahab, wõi ei; himude tõwe ori, keda alati kõlbmatute mõtetest otsekui tagakiusatakse; tubakasuitsutaja, kes ei saa enam oma harjumuse üle walitseda, ilmameelne ärimees, kes maifete huwide kättepüüdmise keerust enam wälja ei pääse.

Rogu nende waeste patuorjade hull peab kord selle libeda tõe tundmisele tulema, et nad kord eneste endisil elupäewil küll oleksid wõinud kõlbamatult teedelt ümberpöörata, kuna see nüüd neile täiesti wõimatuks on muutunud. Patt on nende juures saladuslikeks wõimaks, nende teiseks iseloomuks

muutunud. Neid kistakse peatamatult hukatuse teedel edasi. Hirmus seisuford, mis inimese kainemeelsuse täielikult häwitab ja teda lõpeks hullumeelsusesse saadab.

Aga see kõik on nende eneste süü, et nad oma elus sarnastel teedel käisid, mis juba enda algusest pääle halb oli, ja millest nad juba ette teada wõisid, et see elu wiimaks kindlasti pahale lõpule wiib. Et nad hukatuse teelt ümber ei pööranud, kuni selleks weel wõimalus oli, sellepärast kisti neid lõpeks kuristikku. Ja, just nõnda see on! Esimese sammu juures oleme meie wabad aga teise juures — sulased. Kes on sinu ügedam waenlane? Sinu enda ihad, mis seda kangekaelsemaks saawad, mida enam sa nende meelepärast teed.

Paljud mängiwad nõnda kawa patuga, kuni see neid oma toledatesse ahelatesse köidab.

Kõigemõjuäratawam hoiutus sõna piiblis on mulle alati see sõna olnud: „Põgene patu eest, nii kui mao eest, sest nii pea kui sa temale lähened, siis nõelab ta sind“. Tõesti, patt on hirmus, pörgulik wägi inimese elus. Tema eest peab hoitama, ja põgenetama kui mao, wõi mõne teise toleda eluka eest, kes meie elule hädaohtlik.

Tahaks rääkida ingli keele mõjuwusega praegusele rahwapõlwele, kellel sagedasti kõik tunded waritsewate hädaohtude kohta

puuduvad, kuid mis neid igal aastal tuhandedena nii ajalikku kui igawesesse hukatusesse tõmmawad. Misuguseid kolemaid juhtumisi peame iga päew ikka ja jälle ajalehtedest lugema, kuidas inimesed ise eneste elu on hukatusesse wiinud ja sagedasti ka teisi samasugusele teele juhtinud.

Lugeja, küsi endalt, kas ka sina oma hingele hädaohtlikul teel ei käi? Soia end selle punktini jõudmast, kus eluwoog sinu üle täielise wõimuse saab — peata enne, kui sellest piirist oled üle jõudnud! Küsi endalt, kas sa õigel ja heal teel käid, mis elusse wiib. Parim abinõu end kurjalt teelt ja hädaohtudest eemal hoida on kõigest jõust hää! teel käia püüdmine.

Kes ustawalt kohustetäitmise teed käib, Jumalat teenib, sellel ei olegi aega kurja pääle mõtlemiseks ega selle järele käimiseks: „Siis heitke Jumala alla; seiske kurati wastu, siis peab ta teie juurest ärapõgenema“. Jaf. 4, 7.

Kes oma elu täiesti Jumala hoolde annab, seda hoitakse Jumala Waimu läbi. Truu Jumal on seda töotanud. Teisest küljest ei tea aga see, kes selle kaitse all ei ole, iialgi, kuhu teda weel himudest aetatasse. Ka sina, lugeja, ei tea seda mitte, kuigi sa enese meelest ei tea kui õige inimene oled.

Üks abielupaar, kaks õitsewat noort inimesewust paremast seltskonnast, sattusid ühel õhtul, selle järele kui nad ühest lõbusast seltskonnast koju olid tulnud, ägedasse sõnawahetusesse. Wihale ärritatud mees haaras järsku rewolwri ja lasi endal kuuli peast

läbi. Märwiline naine hüüab äärmises ärewuse hoos ja meeleheitel: „Mis sina teha wõisid, wõin mina ka!“ ja lasseb endale samast lasteriistast järgmise kuuli rindu.

Nad olid mõlemad eneste taltsutamata kirgede ja äkilise meelega ohwriks langenud, mis neid häwitama tormihoo taoliseltselt ära niitis. Kuid niisugused juhused pole haruldased, waid need korduvad sagedasti.

Kuid Jumal olgu tänatud, on olemas ka weel ärapäästmise tee isegi siis, kui juba õige lähedal hukatuse äärel seistakse. Jumala juures ei ole ükski asi wõimata. Tema juures ei ole iialgi makswad sõnad: „Enam ei ole pääsmist!“

Kui inimeste filmade ees kõik näib kaotatud olewat, võib Jumal isegi siis weel inimest hukatusest ärapäästa. See olgu neile troostiks öeldud, kes mõtlewad, et nende jaoks enam pääsmist ei ole. Õnnistegija ulatas weel wiimasel tunnil käe rõõwlike risti pääl. Tema võib ka sind weel päästa, ja seda isegi siis, kui sa iga lootuskiire oled kaotanud. Pööra ainult end tema poole! Tema nimi on Jeesus, mis awitajat ja ärapäästjat tähendab. Sinu pääsmine oleneb sellest ära, kas sa seda teed, wõi mitte. Sagedasti on tõeks läinud, et „aga kus patt on suuremaks saanud, seal on arm palju rohkem olnud“. Rom. 5, 20. Ainult neile, kes seda armu ei usalda, wõi seda koguni ärapõlgab, ei ole tõesti siis enam pääsmist.

Jumala soow on aga kõiki päästa ja tema hüüab weel täna nii kui wanasti: „Lõtta, katsu et sa peased!“

Igawene ewangelium

Kui koondame kogu püha Kirja peamõtted siis leiame, et see peasjalikult ainult kolme asja käsitab, mis on: a) Jumala käst, b) patt ja d) ärakunastamine.

Jumala käst ehk kimmekäsku on igawene, muutumatu põhialus. „Jehowa käsüõpetus on laitmata ja jahutab hinge, Jehowa tunnistus on tõsine ja teeb rumalad targaks. Jehowa käsümised on õiged, mis südant rõõmustawad; Jehowa käst on selge, mis filmi walgustab“. Laul 19, 8 — 9. Nende kohta ütleb Kristus: „Alga kergem on et taewas ja maa hukka läheb, kui et üks tähefene käsüõpetusest peaks kaduma“. Luk. 16, 18.

Käskudest üle astumine on patt. 1. Joan. 3, 4. Kui ei oleks olnud käsku, siis poleks ka pattu, ja selle järele

ka ainsamatti patust. Rom. 4, 15. Patust ärakunastamine ei ole midagi muud, kui patu järeldusest wabastamine, nimelt surmast. Ükskõik misugustel olukordadel on pattu tehtud, toob see ikka ühesuguse järelduse. Seega on siis patu tagajärgedest wabastamine, ilma patust endast wabastamata, täiesti wõimata. Plaan, inimesi patust ja selle järeldusest wabastada, on juba algusest pääle pandud ja Jumalal ei ole selleks mitut plaani. „Ja ühegi muu sees ep ole õnnistust; sest ühtegi muud nime ei ole taewa all inimestele antud, kelle läbi meie peame õndsaks saama“. Ap. t. 4, 12.

Ewangelium on rõõmusõnum, ehk teade, et on olemas Kunastaja ja ühes temaga ka tee igawesele elule. S. Meyer.

Terwis, fasinus

Haigetoas

Paljudel juhustel on haigete rawitsemine pereema hooleks jäetud. Epiteemiliste haiguste ajal on tunda puudust foolitatud rawitsejaskonnast; seepärast rõhutatakse eriliselt asjaolu, et teisi ette valmistataks mõningaid fergemaid kohuseid haigetoas enda peale wõtma. Nii on selle peatüki eesmärgiks anda tululikke näpunäiteid igale, kes neid wajab.

Wõtke seepeale, et asjad, mis näiwad tühistena, tähtsad on, kui tuleb haigetega tegemist teha ja et wäikene tähtsuseta asi wõib tähendada pöördepunkti mõne karde-tawa juhtumise puhul.

Soa walt

Kui on wõimalik haigetuba walida, siis wõetagu wäikne tuba, mis asub wastu päik-kest ja wannitoa ligidal. Hakkawa haiguse puhul peaks see olema niisugune tuba, mis asub ülemisel korral ja on fergesti eralda-taw maja ülejäänud osast. Uргу jäetagu sinna mingisuguseid tarbetuid toariistu wõi eesriideid, misugused seal ainult rohkem puhastustööd ja tolmupühkimist nõuawad. Tolm on haigusidude kandja. Teda tuleks niiste lapiga üles wõtta, mitte aga palja „tolmu pühkimise“ läbi üles keerutada. Pühkimise puhul seotagu niiste riie harja ümber.

Õhutamine

Kui juba kõik terwed inimesed puhast õhku tarwitawad, kui palju weel rohkem tarwitab seda haige. Hatgetoa dige õhutamine on wäga tähtis. On toas kamin, siis wõib wäikesele tule ehk põlemasüüdatud lambi wõi küünla läbi, mis sinna sisse asetatakse, halka õhku ülespoole juhtida. On toal taks akent, siis awatagu üks alt teine ülewalt, kaitstes haiget iga tuuletõmbuse eest. Woodi ei peaks mitte õhutõmbuses seisma. Tarwilisel korral tuleb woodi ette wari üles seada.

Tuleb meeles pidada, et külm õhk weel mitte wärske õhk ei ole. Wähele wõidakse ka saawutada kestpärast õhutust, lastes efitte wärsket õhku kõrwal olewasse sooja tuppaa woolata. Petrooleumi- wõi gaasiahjud kui

ka lambid tarwitawad hapnikku, mille tõttu haigele ja tema rawitsejale sagedase õhuta-mise teel wärsket õhku tuieb juure muret-seda. Kõik wäljaheited tuleks kiire korras toast kõrwaldada, sest et nad õhku roojas-tawad.

Üldiselt peab toasoojus 18—22° C. ole-ma. Halwa weweringwooluga isikud tarwita-wad suuremat soojust. Kopsuhaiged ja mõ-ned teised, keda waldanud palawikkutekita-wad haigused, tunnewad end terwematena wähe-mas toasoojuses, sest et külma mõju iseendast heategew on. Toasoojust kontrollee-ritagu soojamõõtja abil, misugust tuleks tejet tuba wälja panna.

Woodi

Kitsas raudwoodi on kõige parem. Kat-miseks tuleb eelistada willaseid waipafid, soojad ja pestawad on. Pealmine waip peaks olema kerge; selle aset wõib täita ka puhast woodilina. Peab woodi osutama mugawana, siis peab ta olema tasane. Sel põhjusel peab woodilinal olema tarwiline suurus, et seda wõiks pinguli tõmmatuna pea- ja jalgeotsas ning mõlemil külgedel jahedasti matrassi ääre alla toppida. Kui tuleb arwesse wõtta woodi määrdumist, siis tarwitagu kummiriid, asetades seda kas woodilina alla ehk lina ja ühe teise alus-riide wahel. Wõib ka ajalehti tarwitada. Kortsidest tuleb alati hoiduda. Alusriie olgu kitsas, ühe- wõi kahelkordne riidetükk ehk rätik, mis põigiti üle woodi haige puusade alla laotatakse. Ta peaks ühe meetri wõrra pikem olema woodi laiusest, nii et teda ühele wõi teisele küljele wõimalik tõmmata. Sel wiisil wõidakse haigele ja tasane koht leba-miseks valmistada, ilma et tarwitaks ter-wet woodit üles teha. See hoiab ka ära ülejäänud woodiosa roojastuse. Alusriie olgu tugewamast riidest kui harilik woodi-lina; siis ei lähe ta nii ruttu kortsu.

Uргу lastagu liiga palju woodiriideid raste foormana haige rinna peale rõhuda, waid tõmmatagu üleaarune raskus woodi jalgotsa. Ka ei peaks waipafid nii tugewasti

külgede alla topitama, et haige end see läbi kitsendatuna ja raskendatuna tunneb.

Wõib haige end woodis istukile ajada, siis annab toetust ümberpöörduks ülesseatud tool, mida nii woodisse asetatakse, et ta haige õlgu ja selga toetab. Üseta üks padi pifuti seljataha ja teine põigiti pisut kõrgemale pea ja õlgade jaoks. Jalgotša asetatud padi hoiab haiget alla libisemast. Jalgade toetuseks või kõhulihaste lödwenemiseks võib kotturullituid waiba või padja põlvede alla asetada.

Woodirüete wahetamine

Woodit ules tehes olgu kõik käepärast. Hoolitsetaguga selle eest, et tuba nii soe on, et see haigele mugawana tundub. Haige näo kohal ei peaks pesu kottu pandama ega kooft lahti wõetama ehk patju raputama. Tuleb hoiduda woodi külge tõukamast või seda raputamast; kunagi ei tohi end wastu woodit toetada ega tema peale istuda.

Woodipesu wahetades peaks haiget nii wähe segatama kui võimalik. Tahetakse woodipesu wahetada, siis pööratagu haige külje peale ja rullitagu määrinud lina haige selja sibilis tugewasti kottu, nii et määrinud külj sissepoole jääb. Siis asetatagu wärste lina peale selle kõige ligemat külge matrassi ääre alla toppides ja puhta lina ülejäänud osa musta lina sibilis lahti rullides ning pööratagu haige selg üle mõlema linarulli. Siis, musta lina kõrwaldades, tõmmatagu puhast lina täitsa sirgeks.

Haige rüete wahetamine.

Et haige särki või kuube wahetada, nihutatasse see lahti nõõbitatuna või lahti seotuna, haiget kergesti kehitudes, õladeni, kusti ta üht warrukat wälja tõmmates, üle pea wiiaffe ja siis teine warrukas wälja tõmmatakse. On haigel üks külj halwatud või wigastatud, siis tuleb alata terwest käewarrest.

Särgi selgapanemist teostatakse wastupidiselt; alatakse wigastatud küljest. Siinjuures tõmmatakse toimetuse lühendamise otstarbel terve warrukas, tega alt otsast kuni õla wäljalõikeni kottu wõttes, ühe korraga üle käewarre. Kroonilise või abitu haigele hakkab kõige paremini niisugune särk, mille seljatagune lahti ja paeltega finni seotaw.

Kattimagamine

Kattimagamist peetakse halwa rawitsuse märgiks. Soia woodi puhast, waba kortsudest või raasufestest ja üsna kuiv. Muuda sageli haige asendit, sest kattised kohad tekiwad kauase litsumise läbi ühe koha peale, mis läbi wereringwoolu takistub. Kattised kohad

tekiwad konditühmudes, nagu selgroo alumises osas, puusadel, abaluudel, kandadele, küünarnukkidel ja isegi peas. Pese neid kohti alkoholiga, äädikaga või sitronimah-laga, et nahka kõwendada. Puuderdamine talkumiga, boorpulwriga, wismutiga, maissitärklisega või boraksiga on kasulik. Kattiseid kohti pestagu kats korda päewas sooja wee ja seebiga, neid alati täitsa kuivaks pühki-des. Wäga kõhnad inimesed on eriti kattimagamise wastu õrnad. On mingisugune koht maraskile läinud, siis tarwitagu kummrõngast või puuwilla polsterdust; et litsumist kõrwaldada määratadu kattine koht munawalgega üle, kui kolloodiumi ei saa muretseda, või seotagu tsinksalwiga määratuna finni. Muudu talitagu arsti korralduste järele.

Haige puhashoitmine

Haige juukseid tuleb iga päew kammida või harjata. On ta naisterahwas, siis palmitsetaguga ta juuksed kahte patši, iga pats kummagile poole. Seeläbi hoitakse ära juuste sassimineks, kuna neid samal ajal võib kõr-wale liikata. Kullataha kottukeeratult on nad magamisel haigele tülik. On juuksed hooletuse tõttu sassi läinud, siis kammitagu nad igakord natuke siledaks, alates oldest. Sisseõõrumine wafeliiniga või oliiwõliga kergendab silumist.

Suu eest, misugune pakub haiguseidudele alati awatud sissekäigu kehasse, tuleks haigusejuhuste puhul iseäraliselt hoolitseda. Puhasta hambaid wähemalt kats korda päewas. Kunstlikud hambad tuleksid iga söögi järele wälja wõtta ja puhastada. Süstest sisseminewat watti või marlit hambaorgi või mõne teise peenikese pulga otsa pistetuna wõidakse mingisuguse suuweega tarwitada suu puhastamiseks. Erilise hoolega tuleks puhastada igemeid, keelt, suulage ja ja igat suunurka. Boorhape ja wesi, kuus kuni kahesä tilka puhast alkohooli poole klaasi wee peale, või lubjawesi, milles paar tilka roosiwett, annawad hea suuwee.

Haigele potti andes tuleb hoiduda teda tõukamast. Üsetades ühe käe haige alla, aidatagu temal puusafid pisut tõsta ja liikatagu pott alla, lastes haige selja asemel enda kätt litsuda. Tarbekorral aidatagu haigel end istukile ajada ja kõrwaldagu pott ilma et sed rebida. Pott laetagu finni, teda koge toast wälja wiies. On wäljajheidete looduses midagi ebaharilikku märgata, siis teatatagu sellest haiget rawitsewale arstile. Teatud olukordadel on soowitaw temale wäljajheidet uurimise otstarbel näidata.

Järgneb.

Noorsoo osakond

Kristus noorte ideaalina

Wähe on suuri mehi, kelle nooruspõlwest nõnda wähe järeltulewatele põlwele teateid on edasi antud, kui Kristuse noorepõlwe üle. Minult mõningad, lähedad kuid paljud litlewad teated on meil tema noorepõlwe kohta käepärast kui meie tema elu, tegusid, jõuküllaseid kõnesid ja inimestetunde wõimet tähelepaneme, ja küsime, kus tema kõil need anded oli saanud, siis wõime selle pääle ainult ühe wastuse anda: tema oli eeskujuliku kaswatuse saanud. Olles kaheteistkümneme aastane õeldi juba tema kohta: „Ja Jeesus kaswas tarkuses ja pitkuses ja armus Jumala ja inimeste juures“. Luf. 2, 52.

Natsaret, mis oli kangel äriilma woolust, oli ettenägewuse poolt walitud koht, kus Önnistegija ühes wäses, lasterikkas perekonnas üleskaswas. Tema wagad wanemad, Josef ja Maria (Matt. 1, 19; Luf. 1, 30), olid enda ülesande kohta teadlikud, püüdes Jeesus-poisikeses taewast kingitud warandust õieti kaswatada, sest mitte üksi tema sündimise kuulutamine ja sellega kaasaskäiwad sündmused waid ka tema puhas ja alandlik elu tunnistasid tema jumalikust saatmisest.

Kui tahetakse tõendada et meie Önnistegija oli taewalikkude annetega ja jõuga warustatud, mis harilikul surelikul puuduwad, ja mis temale puhta ja püha elu elamiseks wõimaluse ettemäärasid, siis peame seda ainult piiratult mõistma, sest Jeesuse elu annab alati äärmistest püüdmisest ja isiklisest wõitlusest tunnistust. Kõigeselgemalt on seda apostel Paulus wäljendanud. Waata Wilippi 2, 6 - 8.

1. Tema waewarikas elu

Mark. 6, 3 leiame et ajalil töd Kristuse elus kõil tema kehajised kui waimsed wõimed kõrgemal määral wäljaarendas. Oma tegewuse ja anduwuse läbi on tema töötamisest lugupidamist tõstnud ja laiskust, hooletust ning lõbustusihasid hullamõistnud. — Kas taewalik Öpetaja ei oleks wõinud olla rikka wanemate laps? Aga kuidas oleks siis temas kaastunne puuduskannatajate ja waeste wastu ülesäratatud?

Tema tegi sellepärast waesepõlwe raskused läbi, et need tema hilisematest õpetustest lootust ja troosti wõiksid saada.

Noored mehed ja naisterahwad, kes enda noorepõlwes tööle ja raskustekandmisele põle õpetatud, kõlbawad waewalt suuremate eluülesannete ja kõrgemate eesihkide täitmisele.

2. Tema uuris püha Kirja.

Meie Önnistegija ei käinud mitte oma aja awalikkudes koolides, aga tema ema juhatas teda püha Kirja tõe allika juure. Juba kaheteistkümneme aastaselt äratas ta templis olles oma küsimuste ja kõstmiste läbi säälolijate üldist huwi. Luf. 2, 46, 47. Nende kolme päewa kestel langeb nii mõnigi taewalik walgusekiir wanade prohwetikuulutuste pääle, mis Messia tulekust jutustasid. Et ta juba sel ajal oma jumaliku saatmise üle teadlik oli, näitab tema ütetus: „Eks teie ei teadnud, et ma kes pean olema, mis mu isa päralt on?“

Kolmekümneme aastasena näeme teda Natsaretis koolis (Sünagogis), kus ta oma lapsepõlwes alati käinud. Kõil koosolejad tundsid teda kui puusep Joosepi poega. Tema õpetamine paneb kõiki imestama. Kust on tema selle tarkuse saanud? Järgmisel lehtmajade pühal on Jeesus jälle Jerusalemmas ja astub awalikult ülesse. Tema kirjatumine ja õppewiis tekitab imestust. Eks oli ta ju hariduseta, liht inimene? „Kuidas seesinane kirja tunneb ilma õppimata?“ Joan. 7. 15. Tema kõnedes awalduwad korduvalt laused: „Eks teie pole lugenud?“ ehk: „Kuidas on kirjutatud?“ wõi: „Kirjutatud on!“

Kas ta oleks wõinud nõnda tagajärjerikas olla, kui ta poleks püha Kirja oma igapäewaseks uurimise aineks teinud?

Smelised wõimalused esinewad noortele inimestele, kes Kristuse eeskujule järele teha tahawad, walides omale teejuhiks Jumala sõna. Ei ole paremat kaitseabinõu patu ja kiustuste wastu.

3. Ta õppis loodusest ja inimestest

Ta nägi igal pool oma taewase Isa kätt. Et ta loodusega tuttaw oli ja nähta-

Leheküljed

125 ja 126

on puudu

arwataffe ühenduses olewat, läheb kõik hästi. Mafse aga ükfinda, siis näib ükfindus meid maha rõhuvat ja hukatusele ajawat. Kuhu minna kõige häda ja waluga?..

Keegi noor tütarlaps tutwunes tõega ja see tegi teda väga rõõmsaks. See ajas teda teistele rääkima — kuid tema sõnu wõeti wastu arusaamatusega. Kuhu selle rõõmuga?..

Issand, kuhu peame minema et meie ees hõljuwat eesmärki: rahu, siemist tasakaalu, täiust omada? Mis takistab meid seda kätte saamast? — Jõudurõõwiw maharõhutud olek, paistwas õnnetuses ehk saatuse lõõgis, tuleb tihti ainult meie enesekujutusest ja meie enese (mina) haawata saanud olekust, kes oma tahtmist läbi wiia ei saanud. Meie sarnaneme siis mõistmata lastele, kes pahaselt jalaga tambiwad, kui nende tahtmist ei täideta.

Need on meie seesmised sidemed, millised meid keelawad üle jõuda, enesest kõrgemale ja siiski meie peame väljajõudma. Mikspärast siis weel see küsimine: „kuhu?“ kuna meie ise teame ja weendunud oleme mida meie wõitma peame? „Waata mina panen täna sinu ette elu ja surma“ Jumal ootab et meie otsuse teeksimine igawiku jaoks. Kaks ilma awanenud meie filmade ees: Jumalik ilm oma rahustawa mõjuga ja teine segadust külwaw ilm, täis kirgi.

„Issand, kuhu?..“ Inimene tarwitab nõuandjat, usalduswäärikist sõpra, kellele ta oma suurte ja wäikeste raskustega wõib läheneda, arusaamist leida. Aga, kas räägime kõik oma sõbrale? Kas meie ei pea wahest mõnda enesest, kartes, et teine liig palju teada saab meie üle? Jumal soowib awaldufi meie poolt ja tema juhib meid nõnda, et meie teifiti ei saa, kui peame üttema: „Issand, kuhu?..“

„Keegi ei saa isa juure, kui ainult minu läbi“ ütleb Jeesus. Ja see on selle küsimuse wastus ja eesmärk. Isa, Jeesus ilmutas igawest isa, kes igatsewaid inimesi täielikkusele tahab wiia. Mikspärast siis weel see küsimine? Seepärast et Looja pole weel meie isaks saanud. See on kõigi noorte kui ka wanade puudus, mida kõrwaldada tuleb.

Rindla jumalatundmise läbi kaob nõuta olek ja igatsetud waimu rahu saab waldama kõik. D. Dabritz.

Enesewalitsemine

„Kristlased peawad walitsejad olema“, olla kord keegi kuulus usuteadlane öelnud. Remad peawad wõitu saama enda kirgede

ja tujude üle. Igal loomulikul inimesel on kalduwused end oma ümbruskonna seas maksma panna. Nüüd astub aga Jeesus meie keskele ja õpetab, et ainult need Jumala riigi jaoks kõlblikud on, kes oma enese minal enam enda üle walitseja ei lasse. Eks ole meil fagedasti enese tujudega wõidelda, selle kõiksuguse kurjuse allikaga? Kui keegi on pettumuse läbielanud, kus mitte kõik tema soowi järele ei läinud, sääl tuleb meie tuju ja tahab, et meie seda õige selgesti enda ümbruskonnale näitaksime. Meie otsime selleks omale teatud ohwri (isiku). Wõib olla palub meilt keegi midagi. Häas tujus olles oleksime seda kobe täitnud, aga meie oleme ju halwas tujus. Nõnda siis lihtkame palwe tagasi, ütleme sääl juures weel mõned halwad sõnad ja teine pöörabki haawatult meist eemale—ja seda kõik sellepärast, et meie ei suutnud iseenda üle walitseja.

Saul wistas isegi piigi Saametile järele, kui wihahoog ta pääle tuli. Kui palju südameid on see haawanud, kui palju rõõmu ja armastust häwitanud! Tema wõlg kaswab mõtmata suureks, ainult tema ise ei tunne ialgi oma süüd. Teistel on ülekohtus, teifi nimetab ta armastusetuks. Tema kaebab olufordade üle misfugustes elataffe, ja teeb, et inimesed eneste olemasolus rahulolematult wirelewad.

Aga kes suudab oma tujudele wastu panna? Kes wõib tasakaalu pidada kõiksuguste sündmuste juures mis juhtuwad? Jseene üle walitsemine! Seda on küll kerge öelda, aga kuidas wõime selleni jõuda? Kord elas maailmas inimene, tema elu oli wõitlus ja kannatus — kuid siiski wõit wõidu pääle. Rogu tema elus awaldas pühalikku tasakaalu; ta oli kõikide inimeste wastu häa ja õiglane. Ta pidas end ühetasaselt ülewel, elades rahwa keskel ja wiibides Marta waikses elumajas. Maside hõiskamine ei waimustanud teda ja nende temast ärapäramine ja wiha ei suutnud temas pahameelt esilekutsuda. Isegi kõigesuuremate piinade ja teotuste all jäi ta ikka samasuguseks. Kõik kaotasid sel ajal eneste seisukoha: jüngrid kaotasid enda usu, ülemad preestrid eneste seisusekohase au, Pilatus enda rahu; ainult Jeesus jäi ikka ühesugusesse meeelolusse. Sellepärast oli ka rahwal tema wastu nii suur usaldus ja tulid nii päewal kui ööl tema juure. Ta oli alati awitamismalmis; ta ei olnud ialgi halwas tujus. „Tulge minu juure“, on tema hüüd, „õppige minust; sest mina olen tasane ja südamest alandlik“.

Matt. 11, 19. Tema järelekaimises ei ole tujudel ruumi.

Meie võime kolmel viisil tujude üle võitu saada, need on: Jumala sõna, töötamise ja palvetamise läbi. Jumal juhib meie elu; tema saadab raskusi ja kannatusi. Aga kristlane ei lähe mitte oma kiusatustele vastu tujudega; tema saab wait olema Jehoowa ees ja teda ootama. Paul 37. 7: Inimeselt tuleb aga eemaletõukamine, ülekohus, armastusetus ja vihawaen. Tujude võitmine on sääl raske, aga see peab tordaminema, kui meie enda elu Jumala sõnast mõjutada laseme: „Andke andeks, siis antakse ka teile andeks!“ — Enesewalitsemine on abinõu, end mitte enam tahtewõimetult igast ihast ja hooft juhtida lasta. Ei pea mitte end rahuldunud mõnusesesse tagasitõmbama ja ainult oma mõtetele ja unistustele elama. Kristlane peab teiste kasuks tegew olema. Kui kergesti saame kannatamatuks ja ärritatuks, kui meid meie töö juures segatakse. Kui palju nõuab see waewa sel määral enda üle walitsema, et alati ka teiste soowe ja palweid tähelepanna võiks!

Enesewalitsemine tähendab tasakaalu alal hoida. Noorte iseloomus asub tung endast awaldada võimu, mis nende sees peitub. Noorus põlgab nõrkust. Tema tahab enda jõudu näidata, oma julgust tõendada. Kuid see noorusjõud on liialdamise hädahus. See muutub kergesti teiste vastu hoolimatuks. Meil on sifemist peatuspunkti tarwis mis meid õiges piiris peab. —

Enesewalitsemine on wabadus. Kuid kui sagedasti mõistetakse seda walesti! New-Yorki sadamas on wabaduse sammas püstitatud. Selle kaju paremas käes asub tulelont, mis endast merele kiiri saadab ja meremeestele juba kaugel näha on. Rändlindude lennu hooajal asuvad selle samba aluskiwil luge-mata hulgad wäikesid lindsid. Sambalt paistwa tule hiilgus on need linnud senna kokku meelitanud. Nad püüawad kõik paistwasse walgusesse lennata, imeliste walguse kiirte juure pääseda, tormates seejuures vastu lihwitud klaasi, millest walgus paistab. Kuid sellesse särawasse walgusesse lendamisel tormawad nad vastu klaasi, mis paljudelt nende elu nõuab.

See on ka teatud määral inimese elu kujutus. Kui paljud usuwad end wabadust

leidnud olewad, ja leiawad sääl juures ometi haleda otja. Kes on aga tõelikult waba? Ainult see on waba, kes enam waliku piina ei tunne, kellel ei tarwitse seda teha, milleks teda see ehk teine hoog wõi wõim mõjutada püüab. See tähendab teiste sõnadega: Ainult see inimene on waba, kes alati iseenele üle walitseb. Kui raske on see sagedasti. Wahest teeme mõne wea ja keegi juhib sellele pääle meie tähelepanu. Kohe tunneme enda sees käärimist. Kõik muud on unus'atud, ainult etteheide kõlab meie kõrwus. Kellel on õigus end meie tegewuse sekka segada? Kas ei ole meie ise eneste eest wastutawad? Ja järsu sõnadega pöörame selle poole, kes meile märkuse teinud. Järgmisel filmapilgul on meil sellest küll kahju, aga siis on juba hilja. Sellele järgnewad sagedasti piinarikad etteheited enesele. Mikspärast ei saanud ma oma ägetat iseloomu taltsutada? Mikspärast ei walitsend ma enda üle ja ei wai-linud ka siis, kui meile mõni õigustamatu ettehoide osaksaanud? Iga kristlane peaks eeskujuks olema. Kui ta seda ülesannet tahab täita, siis peab ta enesewalitsemist õppima. Kellel enda üle võimu ei ole, ei wõi iialgi oma ligemise pääle hääd mõju awaldada.

H. E. W.

Ära ütle ühelegi:

„Sa näed wäga paha wälja!“

Kui sul endal ei ole weel sarnast kogemust olnud, kui pahasti niisugune ütetus mõjub, siis ära ütle sellest hoolimata neid sõnu ühelegi inimesele. Kui keegi halwajumeline, haige, kahwatu ja kõhn wälja näeb, siis on temal loomulikult ka samasugused tunded. Mikspärast ütled sina seda weel temale? See on finust mõtlematu ja taktita tegu.

Niisugused sõnad, ükskõik kui mõtle-matult wõi pääliskaudselt need öeldud, lõikawad mõnikord kannatajale inimesele sügawasti meelde ja järgiwad temale kogu tema eluaja. Sa oled siis sagedasti selles süüdlane, kui niisugune inimene nõutuks ja lootuse-waefeks saab ning lõpeks päris haigeks jääb.

U. Kochmüller.

„**Õde Sõnumi**“ aastatäigu hind on 180 m.
Ürsk nr. maksab 15 .

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. **Abw. Eesti Siit. Tellimised** kui ka rahasaadetused saata Paul Alweiss, Merepuiestee nr. 14-a Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: R. Bärengrub, Posti tän. nr. 48, kort. 5, Narwas, kuhu laostõõd tulewad saata. D.-L. „**Narwa Kirjastusühisuse**“ trükk, Narwas. 1927.